

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

IV. PEDAGÓGIA

ágazathoz tartozó

54 140 01

GYÓGYPEDAGÓGIAI SEGÍTŐ MUNKATÁRS

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(a 32 140 01 ÓVODAI DAJKA,

52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS

mellék-szakképesítésekkel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 140 01

Szakképesítés megnevezése: Gyógypedagógiai segítő munkatárs

A szakmacsoport száma és megnevezése: 3. Oktatás

Ágazati besorolás száma és megnevezése: IV. Pedagógia

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: nincsenek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
—	—
—	—

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszása évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	6	2	7,5	4,5	140	3	1,5	140	3,5	1,5	20	11	20	9,5	160	20	11
	Összesen		8		12			4,5			5		31		29,5			31	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia	fő szakképesítés	3		3			1,5			1,5		1		9			1	
	Pszichológia	fő szakképesítés	3		2,5			1,5			2		1		9			1	
	Pedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés		2		2,5			1,5			1,5				7,5			
	Gondozás és egészségnevelés	fő szakképesítés			2									2					
	Kommunikáció	fő szakképesítés				2									2				
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés	3214001 Óvodai dajka																	
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció	5276101 Családsegítő asszisztens																	
11465-12 Általános gyógypedagógiai feladatok	Gyógypedagógiai alapismeretek	fő szakképesítés											5					5	
	Gyógypedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés												11					11

11466-12 Speciális gyógypedagógiai feladatok	Gyógypedagógiai pszichológia	fő szakképesítés											5					5	
	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák	fő szakképesítés											3					3	
	Gyógypedagógiai egészségtan	fő szakképesítés											2					2	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	Az óvodai nevelés	3214001 Óvodai dajka						1,5											
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Higiénés ismeretek	3214001 Óvodai dajka						2											
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia	5276101 Családsegítő asszisztens						2			2								
	Mentálhigiéné	5276101 Családsegítő asszisztens									2,5								
	Családpedagógiai gyakorlat	5276101 Családsegítő asszisztens							1										
11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal	A kapcsolattartás elmélete	5276101 Családsegítő asszisztens									1								
	A kapcsolattartás gyakorlata	5276101 Családsegítő asszisztens										1							
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Higiénés ismeretek	3214001 Óvodai dajka																	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	5276101 Családsegítő asszisztens									0,5								

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes órászáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes órászáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes órászáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes órászáma	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		ögy	e	gy				
A fő szakképe- sítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	216	72	270	162	140	108	54	140	108	47	1488	451	1037	620	341	1998	720	343	160	620	341	2024	
	Összesen		288		432			162			155					961			1063			961			
	Elméleti órászámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1322 óra (58%)													1340 óra (61,4%)									
	Gyakorlati órászámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 676 óra (42%)													684 óra (38,6%)									
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15	
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4				4		4	
	Munkaviszony létesítése												0			4		4				4		4	
	Álláskeresés												0			4		4				4		4	
	Munkanélküliség												0			3		3				3		3	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62	
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8				8		8	
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8				8		8	
	Nyelvi képességfejlesztés												0			23		23				23		23	
	Munkavállalói szókincs												0			23		23				23		23	

11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia	fő szakképesítés	108	0	108	0		54	0		46	0	316	0	316	31	0	347	324	0		31	0	355
	Általános pedagógia		18										18					18	18				0	18
	A nevelési folyamat		36										36					36	36				0	36
	A nevelés módszerei		36										36			5		41	36			5	0	41
	A gyermek fő tevékenységformái		18		36			18					72					72	72				0	72
	A nevelés színterei				36			18					54			6		60	54			6	0	60
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló				36								36					36	36				0	36
	Szabadidő-pedagógia							18					18			8		26	18			8	0	26
	Didaktika										30		30			12		42	35			12	0	47
	Alternatív pedagógiai irányzatok										16		16					16	19				0	19
	Pszichológia	fő szakképesítés	108	0	90	0		54	0		62	0	314	0	314	31	0	345	324	0		31	0	355
	Általános pszichológia		72										72			6		78	72			6	0	78
	Szociálpszichológia		36		36								72			6		78	72			6	0	78
	Fejlődéslélektan				54			18			15		87			7		94	89			7	0	96
	Személyiséglélektan							18			30		48			6		54	53			6	0	59
	Pedagógiai pszichológia										17		17			6		23	20			6	0	26
	Alkalmazott pszichológia							18					18					18	18				0	18
	Pedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés	0	72	0	90		0	54		0	47	263	0	263	0	0	263	0	271		0	0	271
	A gyermek megismerésének lehetőségei			9									9					9		9			0	9
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése			36		36			30			24	126					126		130			0	130

	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása					18			24			23	65					65		69			0	69
	Gyermekei tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése			27		36							63					63		63			0	63
	Gondozás és egészségnevelés	fő szakképesítés	0	0	72	0		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	72	0		0	0	72
	Egészségnevelés, egészségvédelem				24								24					24	24				0	24
	Személyi gondozás				36								36					36	36				0	36
	A beteg gyermek ellátása				12								12					12	12				0	12
	Kommunikáció	fő szakképesítés	0	0	0	72		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	0	72		0	0	72
	A kommunikáció folyamata					36							36					36		36			0	36
	A kommunikáció zavarai					18							18					18		18			0	18
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban					18							18					18		18			0	18
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés	3214001 Óvodai dajka	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Egészségnevelés, egészségvédelem							0					0					0				0		0
	Személyi gondozás							0					0					0				0		0
	A beteg gyermek ellátása							0					0					0				0		0

11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	A kommunikáció folyamata							0			0							0				0	0	
	A kommunikáció zavarai							0			0							0				0	0	
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban							0			0							0				0	0	
11465-12 Általános gyógypedagógiai feladatok	Gyógypedagógiai alapismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	155	0	155	0	0		155	0	155
	Bevezetés a gyógypedagógiába											0				35		35				35	0	35
	A gyógypedagógia területei											0				120		120				120	0	120
	Gyógypedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	341	341	0	0		0	341	341
	A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása											0					124	124					124	124
	A gondozási tevékenységek sérülésspecifikus kérdései											0					217	217					217	217
11466-12 Speciális gyógypedagógiai feladatok	Gyógypedagógiai pszichológia	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	155	0	155	0	0		155	0	155
	A gyógypedagógiai pszichológia alapjai											0				35		35				35	0	35
	Az egyes gyógypedagógiai területek pszichológiája											0				120		120				120	0	120

	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	93	0	93	0	0		93	0	93
	A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései												0			93		93				93	0	93
	Gyógypedagógiai egészségтан	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	Gyógypedagógiai gondozás												0			62		62				62	0	62
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	16	0	16	0	0		16	0	16
	Munkavédelmi alapismeretek												0			4		4				4	0	4
	Munkahelyek kialakítása												0			4		4				4	0	4
	Munkavégzés személyi feltételei												0			2		2				2	0	2
	Munkaeszközök biztonsága												0			2		2				2	0	2
	Munkakörnyezeti hatások												0			2		2				2	0	2
	Munkavédelmi jogi ismeretek												0			2		2				2	0	2
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	Az óvodai nevelés	3214001 Óvodai dajka	0	0	0	0		54	0		0	0	54	54	0	0	0	54	0	0		0	0	0
	Az óvodai nevelés területei							18					18					18					0	0
	Az óvodai élet megszervezése							18					18					18					0	0
	A dajka szerepe az óvodai nevelésben							18					18					18					0	0

	Az életkorhoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai ismeretek							0					0					0					0	0
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Higiénés ismeretek	3214001 Óvodai dajka	0	0	0	0		72	0		0	0	72	72	0	0	0	72	0	0		0	0	0
	Konyhai feladatok							28					28					28					0	0
	Udvari feladatok							16					16					16					0	0
	Takarítási feladatok							28					28					28					0	0
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		72	0		62	0	134	134	0	0	0	134	0	0		0	0	0
	Családtani alapismeretek							36					36					36					0	0
	Krízishelyzetek a családban							36			62		98					98					0	0
	Mentálhigiéné	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		77	0	77	77	0	0	0	77	0	0		0	0	0
	Mentálhigiénés alapismeretek										31		31					31					0	0
	Családi mentálhigiéné										46		46					46					0	0
	Családpedagógiai gyakorlat	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	36		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
	Prevenációs munka a köznevelési intézményekben								36				36					36					0	0

11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal	A kapcsolattartás elmélete	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		31	0	31	31	0	0	0	31	0	0		0	0	0
	Kapcsolatteremtés a családdal										31		31					31					0	0
	A kapcsolattartás gyakorlata	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	31	31	31	0	0	0	31	0	0		0	0	0
	A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése											31	31					31					0	0
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Higiénés ismeretek	3214001 Óvodai dajka	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Konyhai feladatok						0				0					0			0	0				
	Udvari feladatok						0					0					0			0	0			
	Takarítási feladatok						0						0					0			0	0		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	5276101 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		16	0	16	16	0	0	0	16	0	0		0	0	0
	Munkavédelmi alapismeretek								4		4					4			4				0	0
	Munkahelyek kialakítása								4		4					4			4				0	0
	Munkavégzés személyi feltételei								2		2					2			2				0	0
	Munkaeszközök biztonsága								2		2					2			2				0	0
	Munkakörnyezeti hatások								2		2					2			2				0	0
	Munkavédelmi jogi ismeretek								2		2					2			2				0	0

3. számú táblázat

A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

3214001 Óvodai dajka	126 óra
5276101 Családsegítő asszisztens	325 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkésztség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségterítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték)

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

**Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondat szerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű

mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11464-16 azonosító számú

**Pedagógiai, pszichológiai feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11464-16 azonosító számú Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat	Gondozás és egészségnevelés	Kommunikáció
FELADATOK					
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x		
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x		
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x		
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x		
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x		
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x		
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x		
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x		
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x		
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x		
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x		
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x		
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x		
Ügyeletet lát el	x	x	x		
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x		
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x		

Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x		
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x		
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x		
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz				x	
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri				x	
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánpótláskövető magatartását				x	
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában				x	
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során				x	
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot				x	
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában				x	
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe				x	
Segít az öltözködésben				x	
Tanítja az öltözködés szabályait				x	
Segít a toalett-használat során				x	
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit				x	
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat				x	
Felügyeli az étkeztetést				x	
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában				x	
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során				x	
Lázat mér, lázat csillapít				x	
Sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket				x	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait				x	x
Használja a kommunikációs technikákat					x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket					x

Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára					X
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit					X
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)					X
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait					X
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat					X
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét					X
Betartja a telefonálás illemtanát					X
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására					X
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára					X
SZAKMAI ISMERETEK					
A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	X				
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	X				
A szocializáció fogalma, színterei	X				
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	X				
A szociometria	X				
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	X				
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	X				
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	X				
Az oktatás szervezeti és munkaformái	X				
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	X				
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	X				
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		X			
A személyiség-lélektan fogalma		X			
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		X			
Az emberi szükségletek rendszere		X			
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		X			
A fejlődés fogalma, jellemzői		X			
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		X			
A kötődés fogalma, kötődési típusok		X			

A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x			
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x			
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x			
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x			
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x			
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x			
A szociálpszichológia fogalma		x			
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x			
Az egészség fogalma				x	
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai				x	
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata				x	
Az egészségnevelés fogalma, célja				x	
Az egészségnevelés feladata, területei				x	
A higiénés szokások kialakításának területei				x	
A személyi gondozás fogalma				x	
A személyi gondozás területei				x	
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban				x	
A táplálkozás egészségtana				x	
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően				x	
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során				x	
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben				x	
A kulturált étkezési szokások kialakítása				x	
A nyugodt pihenés ideális körülményei				x	
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei				x	
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei				x	
A helyes életritmus és érzelmi biztonság				x	
A lázas gyermek az óvodában				x	
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása				x	
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció				x	x
A kommunikáció fogalma, jelentősége					x
A verbális kommunikáció					x
A nonverbális kommunikáció					x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció					x
A tér, a térköz					x

Kommunikációs technikákat, gesztusok jelentőség					X
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái					X
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők					X
A meggyőző kommunikáció					X
Az eredményes közlésfolyamata feltételei					X
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)					X
Kapcsolatteremtés szabályai					X
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai					X
Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége					X
Köszönési formák					X
Megszólítás					X
Távolsági zónák, térközök					X
Telefonálás illemtana					X
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana					X
Bizalmi légkör kialakítása					X
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné					X
A gyermek megismerésének lehetőségei, szabályai			X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Könyvelvi szöveg fogalmazása írásban	X	X	X	X	X
Szakmai nyelvű beszédkésztség	X	X	X	X	X
Információforrások kezelése	X	X	X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Szervezőképesség	X	X	X	X	X
Elhivatottság	X	X	X	X	X
Kitartás	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Konfliktusmegoldó készség	X	X	X	X	X
Interperszonális rugalmasság	X	X	X	X	X
Tolerancia	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X	X	X	X
Ismeretek helyén való alkalmazása	X	X	X	X	X
Kreativitás, ötletgazdagság	X	X	X	X	X

3. Pedagógia tantárgy

347 óra/355 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Pedagógia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modulhoz tartozó Óvodai nevelés tantárgy, valamint az 52 761 02 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítés 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek modul Pedagógiai szociológia tantárgy témaköreinek szakmai tartalmához.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Általános pedagógiai*

A pedagógia tárgya, célja, feladata

A pedagógia a tudományok rendszerében

A tudományosság kritériumai

A pedagógia területei

3.3.2. *A nevelés folyamata*

A nevelés fogalma, célja, feladata

A nevelés folyamata

A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.

A nevelési cél és a nevelés eszközzrendszere

Az érték és norma a nevelés folyamatában.

A nevelés feladat- és eszközzrendszere

A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

3.3.3. *A nevelés módszerei*

A nevelési módszer fogalma, típusai

Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában

A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai

A nevelő, mint modell.

A vezetési stílusok.

3.3.4. *A gyermek fő tevékenységformái*

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás

A kisgyermekkorú, az óvodáskorú és a kisiskoláskorú gyermek fő tevékenységformái

A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A gyermekmunka mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
A játék és a gyermekmunka kapcsolata

3.3.5. *A nevelés színterei*

A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszer
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái

3.3.6. *Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló*

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
HH fogalma
HHH fogalma
Szegregáció, integráció, inklúzió
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai

3.3.7. *Szabadidő-pedagógia*

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

3.3.8. *Didaktika*

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás célja, tartalma
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok
Az oktatás módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei
Az oktatás szervezeti és munkaformái

3.3.9. *Alternatív pedagógiai irányzatok (ajánlás)*

Reformpedagógiai irányzatok
Alternatív intézmények a hazai köznevelésben
Egyéni tanulási utak

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Pszichológia tantárgy

345 óra/355 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődépszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz

A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modulhoz tartozó Óvodai nevelés tantárgy, valamint az 52 761 02 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítés 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek modul Pedagógiai szociológia tantárgy témaköreinek szakmai tartalmához.

4.3. Témakörök

4.3.1. *Általános pszichológia*

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai

A pszichológia vizsgálati módszerei

A pszichológia helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, tanulás)

A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem, gondolkodás)

4.3.2. *Szociálpszichológia*

A szociálpszichológia fogalma

A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei

A szociálpszichológia alapfogalmai:

A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja

A csoportfejlődés szakaszai

A szerep és a státusz

Az előítélet és a sztereotípiák fogalma és működése

Az előítélet és a sztereotípiák összefüggései

A deviancia fogalma, típusai

A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.

A konfliktuskezelési stratégiák.

4.3.3. *Fejlődéslélektan*

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői
A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok
Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainsworth és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai (biztonságos kötődés, elkerülő kötődés, ambivalens kötődés, dezorganizált kötődés)
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat
Életkori szakaszok (óvodáskor, kisiskoláskor, serdülőkor, ifjúkor, öregkor, aggkor)

4.3.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
A személyiség fogalma
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

4.3.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárs csoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

4.3.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Pedagógiai gyakorlat tantárgy

263 óra/271 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

5.1. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munkával, az alkalmazott módszerekkel kapcsolatban. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődéslélektani szakmai tartalmakhoz.

A Pedagógiai gyakorlat tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modul, valamint az 52 761 02 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítés 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek és a 11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal modul tantárgyainak szakmai tartalmához.

5.3. Témakörök

5.3.1. *A gyermek megismerésének lehetőségei*

A gyermek megismerésének módjai

A megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése

5.3.2. *A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése*

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Az intézményen kívüli programok, lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

5.3.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

5.3.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének-zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény, gyermekdalok, dalosjátékok

A mesemondás, bábozás, dramatizálás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola.

A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Gondozás és egészségnevelés tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés azonos nevű moduljának szakmai tartalmával, valamint kapcsolódik az 52 761 01 Családsegítő asszisztens 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek moduljához.

6.3. Témakörök

6.3.1. *Egészségnevelés, egészségvédelem*

Az egészség fogalma

Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata

Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata

Az egészségnevelés fogalma, célja

Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban

A gyermek, a tanuló testi szükségletei

A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben

A helyes életritmus

A pihenés és a mozgás szerepe

Az aktív és passzív pihenés jelentősége

6.3.2. *Személyi gondozás*

A személyi gondozás fogalma

A személyi gondozás területei

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

A higiénés szokások kialakításának területei

Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően

A kulturált étkezési szokások kialakítása

Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései

A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

6.3.3. *A beteg gyermek ellátása*

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során

Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között

A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás

Adminisztratív teendők óvodai, iskolai baleset kapcsán

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kommunikáció tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a Kapcsolattartás tantárgy tartalmaihoz.

A Kommunikáció tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modulhoz tartozó Óvodai nevelés tantárgy, valamint az 52 761 02 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítés 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek modul Pedagógiai szociológia tantárgy témaköreinek szakmai tartalmához, valamint megegyezik a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra modul szakmai tartalmával.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kommunikáció folyamata

A kommunikáció fogalma, jelentősége
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A külső megjelenés, mint metakommunikáció
A tér, a térköz
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

7.3.2. A kommunikáció zavarai

A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátlások
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
A konfliktuskezelési stratégiák.
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

7.3.3. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A meggyőző kommunikáció
Az eredményes közlésfolyamata feltételei
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11465-12 azonosító számú

**Általános gyógypedagógiai feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11465-12 azonosító számú Általános gyógypedagógiai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gyógypedagógiai gyakorlat
FELADATOK		
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik más szakemberekkel	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli rehabilitációs, rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
Ellátja a sérült gyermek, felnőtt személyes gondozásával kapcsolatos teendőket	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli rehabilitációs, rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján a nevelő-oktató munkában használatos szemléltető eszközöket készít	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében	x	x
Az SNI fogalma	x	x
Integráció, inklúzió, szegregáció	x	x
A fogyatékoságok okai	x	x
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása	x	x
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere	x	x
A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A látásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A hallásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A beszéd fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői	x	x
A súlyos halmozott fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, okai, jellemzői	x	x

A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői	x	x
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői	x	x
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x
Fogyatékoság-specifikus eszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empatikus készség	x	x
Adekvát metakommunikáció	x	x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Figyelemmegosztás	x	x

8. Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy

155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

8.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyógypedagógia alapfogalmait, a sérülések típusait, valamint képesek legyenek eligazodni a gyógypedagógia intézményrendszerében.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az általános gyógypedagógia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak elméleti tartalmakhoz.

8.3. Témakörök

8.3.1. Bevezetés a gyógypedagógiába

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében

A különleges gondozáshoz való jog

Az SNI fogalma

Integráció, inklúzió, szegregáció

A fogyatékoságok okai

A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők

A szakértői bizottságok feladata

Szakemberek feladata a szakértői bizottságokban

A szakértői vélemény tartalma

Gyógypedagógiai diagnózis felállítása

A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere

Fogyatékos gyermek a családban

8.3.2. *A gyógypedagógia területei*

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, okai, jellemzői
A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Gyógypedagógiai gyakorlat tantárgy

341 óra/341 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók vegyenek részt a fogyatékos gyermekek mindennapjaiban, igazodjanak el a sérülteket gondozó, nevelő, oktató intézményrendszerben, alakítsanak ki partneri együttműködési viszonyt a fogyatékos személyek nevelésében, rehabilitációjában közreműködő szakemberekkel.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az tantárgy kapcsolódik a Gyógypedagógiai alapismeretek, a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak és a Speciális gyógypedagógiai feladatok modul tantárgyainak elméleti tartalmához.

9.3. Témakörök

9.3.1. *A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, elemzése, irányítása*

A sérült gyermek(felnőtt) tevékenységének pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

A sérült gyermek(felnőtt) fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség.

Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermek (felnőtt) motiválásába.

Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermeket (felnőttet) gondozó intézmény napirendjébe, a csoport/osztály tevékenységébe, csoportfoglalkozásokba, tanórák rendjébe, bekapcsolódás a szervezési feladatokba, előkészületbe, lebonyolításba, ellenőrzésbe, értékelésbe, speciális eszközök használatába, speciális módszerek alkalmazásába.

A szabadidős programok megfigyelése, bekapcsolódás a programba.

Szemléltető eszközök készítése.

Résztétel az intézményen kívüli programokban, a program szervezésében, előkészületben, lebonyolításban.

A sérült gyermek viselkedésének megfigyelése, kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek, elemzése.

A sérült gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése, a konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzélem megfigyelése.

A pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége.

Kapcsolattartás a szülővel.

9.3.2. A gondozási tevékenységek sérülés-specifikuskérdései

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.

Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.

Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.

Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.

Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.

A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.

A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.

A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.

A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatában.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem, valamint fogyatékos személyeket oktató, nevelő, fejlesztő szegregált vagy integrált intézmény

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11466-12 azonosító számú

**Speciális gyógypedagógiai feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11466-12 azonosító számú Speciális gyógypedagógiai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai pszichológia	Gyógypedagógiai tantárgy- pedagógia	Gyógypedagógiai egészségtan
FELADATOK			
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógussal együttműködve segít a súlyosan halmozottan fogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi fejlesztő foglalkozásain, a fejlesztő foglalkozáson kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a látássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a hallássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a mozgáskorlátozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján segít a beszéd fogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A tanulásban akadályozottak és értelmileg akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése.	x	x	x
A tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, kérdései, az önálló életvitel lehetőségei	x	x	x
A súlyosan és halmozottan sérült személyek gondozása, higiénés feladatai, fejlesztésük kiemelt területei, az önálló életvitel lehetőségei			x
A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése	x	x	
A látásfogyatékos hatása a gyermek személyiségfejlődésére	x		x

A vakok verbalizmusa	x		x
A vakok lereagáló mozgása	x		x
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x	x
A látássérültek speciális taneszközei, eszközei		x	
A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése		x	
A hallássérült gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x	x
A hallásfogyatékoság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	x		x
A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése	x	x	x
A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei	x	x	x
A mozgáskorlátozottak gyógyászati és rehabilitációs eszközei	x	x	x
A mozgáskorlátozottság hatása a személyiség fejlődésére	x		x
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai		x	
A beszédfogyatékoság hatása a személyiség fejlődésére	x		x
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése,	x	x	x
A protetikus környezet fogalma, fajtái	x	x	x
A dislexiás, disgráfiás, discalculiás gyermekek fejlesztése		x	
A Meixner módszer sajátosságai	x	x	
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai	x	x	x
A beszédfogyatékoság hatása a személyiség fejlődésére	x	x	
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése,	x	x	x
A protetikus környezet fogalma, fajtái		x	
A dislexiás, disgráfiás, discalculiás gyermekek fejlesztése	x	x	x
A Meixner módszer sajátosságai	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x
Speciális eszközök, taneszközök alkalmazása	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x
Elhivatottság	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Empatikus készség	x	x	x
Adekvát metakommunikáció	x	x	x
Segítőképeség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x
Áttekintő képesség	x	x	x
Figyelemmegosztás	x	x	x

10. Gyógypedagógiai pszichológia tantárgy

155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai pszichológia tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült ember személyiségfejlődésének pszichológiai sajátosságait, ezzel hozzájárulva az ember lelki működésének teljesebb megértéséhez.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz

10.3. Témakörök

10.3.1. A gyógypedagógiai pszichológia alapjai

A gyógypedagógiai lélektan fogalma, célja, feladatai helye a tudományok rendszerében.

A fejlődés gyógypedagógiai kérdései, a fejlődés tempójának zavarai

Az intelligencia fogalma, megjelenési formái

Szakemberek feladata a szakértői bizottságokban:

- Gyógypedagógus
- Pszichológus
- Orvos

10.3.2. Az egyes gyógypedagógiai területek pszichológiája

A tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott gyermek fejlődése, az érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás sajátosságai

Az analízátorok sérülésének sajátosságai

A vakok nyelvi fejlődése

A verbalizmus

A vakok lereagáló mozgása

A hallássérültek észlelése, érzékelése, figyelem, emlékezet jellemzői

A hallássérültek beszéde a jelbeszéd jelentősége

A mozgássérültek pszichés sajátosságai

A beszédsérülés hatása a személyiségfejlődésre

Az autista egyén beilleszkedésének problémája

A fejlődés kompenzatórikus jellege

A társadalmi beilleszkedés sajátosságai

A sérült gyermek a családban, anya-gyermek kapcsolat sajátosságai

A szülői reakciómódok hatása a fejlődésre

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tantárgy

93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérülés specifikus oktatás, - nevelés sajátosságait, a gyógypedagógia speciális eszközrendszerét, ezáltal hatékony és szakszerű segítségnyújtásra legyenek képesek.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz.

11.3. Témakörök

11.3.1. A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései

A tanulásban akadályozott gyermek nevelés, oktatása, fejlesztése

A tanulásban akadályozott gyermek speciális taneszközei, eszközei

A tanulásban akadályozott, egyén életútja

Az értelmileg akadályozott gyermek nevelés, oktatása, fejlesztése

Az értelmileg akadályozott, egyén életútja

A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése

A látássérültek speciális taneszközei, eszközei

A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése

A hallássérültek speciális taneszközei, eszközei

A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése

A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei

A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai

Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése

A protetikusan környezet fogalma, fajtái

A dislexia fogalma, a dislexiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése

A disgráfia fogalma, a disgrafiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése

A discalculia fogalma, a discalculiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése

A Meixner módszer sajátosságai

Sérültek a munka világában

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

12.1. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai egészségtan tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült gyermek/felnőtt gondozásának, intézményi ellátásának sajátosságait, valamint a speciális higiénés szokásrendszer kialakításának feltételrendszerét.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai egészségtan a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak, valamint az általános gyógypedagógiai elméleti tartalmakhoz kapcsolódik

12.3. Témakörök

12.3.1. Gyógypedagógiai gondozás

- A gyógypedagógiai egészségtan fogalma, célja, feladata
- A sérült gyermek testi fejlődésének sajátosságai
- A gyógypedagógia területén gyakran előforduló betegségek, rendellenességek
- Az epilepsziás gyermek/felnőtt a csoportban
- A cukorbetegség gyermek/felnőtt a csoportban
- Az éjszakai ágyba vizező gyermek/felnőtt a csoportban
- Teendők lázgörcs esetén
- A tanulásban akadályozott egyén speciális egészségтана
- Az értelmileg akadályozott egyén speciális egészségтана
- A hallássérültek speciális egészségтана
- A látássérültek speciális egészségтана
- A mozgássérültek speciális egészségтана, gyógyászati segédeszközök
- A logopédiai munka higiénéje
- Az autizmus spektrumzavar speciális egészségтана
- A fogyatékos gyermek pályaválasztásának egészségügyi vonatkozása

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11688-16 azonosító számú

**Gondozás és egészségnevelés
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11688-16 azonosító számú Gondozás és egészségnevelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánzástkövető magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x

Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei	x
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi beszédképesség	x
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőképesség	x
Állóképesség	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Empatikus készség	x
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Körültekintés	x

13. Gondozás és egészségnevelés tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

13.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modul Gondozás és egészségnevelés tantárgyának szakmai tartalmával.

13.3. Témakörök

13.3.1. Egészségnevelés, egészségvédelem

13.3.2. Személyi gondozás

13.3.3. A beteg gyermek ellátása

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11678-16 azonosító számú

**Kommunikáció és viselkedéskultúra
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11768-16 azonosító számú Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x
Használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális kommunikáció	x
A nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér, a térköz	x
Kommunikációs technikákat, gesztusok jelentőség	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x
Köszönési formák	x
Megszólítás	x
Távolsági zónák, térközök	x

Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőképesség	x
Elhivatottság	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Kompromisszumképesség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

14. Kommunikáció tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 02 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Kommunikáció tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modul Kommunikáció tantárgyának szakmai tartalmával.

14.3. Témakörök

14.3.1. A kommunikáció folyamata

14.3.2. A kommunikáció zavarai

14.3.3. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11470-16 azonosító számú

**Óvodai nevelési feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11470-16 azonosító számú Óvodai nevelési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Óvodai nevelés
FELADATOK	
Ismeri az óvodai nevelés sajátosságait	x
Figyel az egyéni sajátosságokra	x
Differenciáltan végzi munkáját	x
Egyeztetni a napi nevelési/gondozási feladatok menetét az óvodapedagógussal	x
Segít az óvodapedagógusnak az óvodai tevékenységek során	x
Ismeri az óvodáskorú gyermek helyes életritmusának jellemzőit és megteremti feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján előkészíti a tevékenységek eszközeit	x
Ismeri az óvodáskor játékfajtaát	x
Kiszűri a balesetveszélyes, sérült eszközöket, játékokat	x
Felügyeli és segíti a gyermekek munkajellegű tevékenységeit	x
Részt vesz az intézményi ünnepélyek, programok előkészítésében, lebonyolításában	x
Részt vesz az intézményen kívüli programok előkészítésében, lebonyolításában	x
Tevékenyen részt vállal a dekorációk elkészítésében és a gyermekekkel együtt dekorál, ajándékot készít, termet rendez	x
Lebonyolítja a vásárlást, számlát kér, elszámol	x
Részt vesz a gyermekek gondozásában, fogadásában	x
Ismeri az óvodai nevelés sajátosságait	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A nevelés fogalma, színterei	x
A szocializáció fogalma és jellemzői	x
A családi nevelés jelentősége	x
A nevelő, mint modell	x
Az óvodai nevelés sajátosságai	x
A különleges gondozás fogalma	x

Az SNI-s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció	x
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban	x
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében	x
Társas kapcsolatok az óvodáskorban	x
A helyes életritmus jelentősége az óvodában	x
Az óvodai napirend sajátosságai	x
A játék fogalma, fajtái, a játék szerepe az óvodáskorban, játék feltételei	x
Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében	x
Munkajellegű tevékenységek az óvodában, a munka, mint a személyiségfejlesztés eszköze	x
A játék és a munka kapcsolata, az önkiszolgálás és a naposi munka és jelentősége az óvodáskorban	x
Munkalehetőségek az óvoda udvarán, évszakokhoz kapcsolódó feladatok	x
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai	x
Az óvodai ünnepélyek, programok	x
A dajka szerepe a programok előkészítésében és lebonyolításában	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Türelmesség	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Segítőkézség	x
Határozottság	x
Együttműködés	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x

15. Óvodai nevelés tantárgy

54 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló az óvodapedagógus közvetlen irányítás mellett képes segítséget nyújtani az óvodai napirend megvalósulásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A nevelési alapismeretek tantárgy közvetlenül kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

Az óvodai nevelés tantárgy témaköreinek szakmai tartalma a kifejtésre nem került rész tekintetében megegyezik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modulhoz tartozó tantárgyak témaköreinek szakmai tartalmával.

15.3. Témakörök

15.3.1. Az óvodai nevelés területei

Az óvodai nevelés sajátosságai
Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
Az SNI –s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció
Az integráció /inklúzió lehetőségei, feltételei az óvodában
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében
Társas kapcsolatok az óvodáskorban
A játéktevékenység szerepe az óvodáskorú gyermek életében
Munkajellegű tevékenységek az óvodában
Az egészséges életmódra nevelés az óvodában

15.3.2. Az óvodai élet megszervezése

A helyes életritmus jelentősége az óvodában
Az óvodai napirend sajátosságai, jelentősége a gyermek életében
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Kulturális programok az óvodában
Óvodai kirándulás, előkészítése, szervezése, lebonyolítása

15.3.3. A dajka szerepe az óvodai nevelésben

Az óvodai dajka mint modell
Az óvodai dajka szerepe a gyermek fejlődésének elősegítésében
Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai
A dajka egészségnevelői feladatai
A dajka feladatai az óvodai gondozás során

15.3.4. Az életkorhoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai ismeretek

Az óvodai nevelés tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma teljes mértékben kifejtésre került a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modulhoz tartozó Pedagógia és Pszichológia tantárgyak témaköreinek szakmai tartalmában.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11544-16 azonosító számú

**Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka
tevékenységében
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11544-16 azonosító számú Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Higiénés ismeretek
FELADATOK	
Ismeri az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat	x
Átveszi az ételt a szállítótól	x
Ügyel az ételek megfelelő hőmérsékletére	x
Megméri az étel hőmérsékletét, maghőmérőt használ	x
Szükség szerint melegíti az ételt	x
Szabályozza a hűtési láncot	x
Az ételt tálaló kocsira helyezi és szétosztja csoportlétszámnak megfelelően	x
Előkészíti az étkezésekhez szükséges eszközöket	x
Részt vesz a tálalásban, kiszolgálásban	x
Elkészíti a reggelit és az uzsonnát	x
Gyümölcsöt hámoz, szeletel	x
Ismeri a mosogatás szabályait, lépéseit, mosogatógépet használ	x
Ismeri és betartja a mosogatószerek tárolásának szabályait	x
Tárolja, elhelyezi az ételmaradékot	x
Felügyel a keresztszennyeződés elkerülésére	x
Ügyel a hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályaira, ételmintát vesz	x
Takarítja a konyhát	x
Ápolja, locsolja az udvar növényzetét	x
Felássa, locsolja a homokozót	x
Tisztán tartja az óvoda előtti a járdát	x
A szemetet szelektív tárolóba helyezi	x
Ügyel az óvoda rendjére, tisztaságára	x
Betartja a munkavégzésre vonatkozó biztonsági előírásokat	x
Munkavégzés közben megfelelő munka, illetve védőruhát használ	x
Tisztítószereket tárol, használ, adagol	x
Tisztán tartja az óvoda helyiségeit, berendezéseit	x
Fertőtlenítő takarítást végez, fertőtleníti a játékokat, fogmosó-eszközöket, fésűket	x
Portalanít, Felmosa a padlózatot, ablakot tisztít, szőnyeget tisztít	x
Kezeli az elektromos kisgépeket: az automata mosógépet, vasalót, porszívót	x
Mossa, vasalja, varrja a textíliákat, áthúzza az ágyneműt	x
Gondozza a szobanövényeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	

Betartja az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat, a konyhában tartózkodás rendjét	x
A beszállítás és az ételek átvételének szabályai	x
A tálalókonyha	x
Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában	x
Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása	x
A hűtés szabályai	x
A hűtési lánc	x
A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában	x
A csoportban történő tálalás szabályai	x
A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai	x
Mosogatószeres tárolásának szabályai	x
Az ételmaradék tárolása	x
A keresztszennyeződés elkerülése	x
Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei	x
A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai	x
A konyha takarításának szabályai	x
Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában	x
Az óvoda udvarának tagolása, növények az óvoda udvarán	x
Hinták, csúszdák, mászóókák, homokozó az óvoda udvarán	x
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán	x
Az óvoda rendje, tisztasága	x
A takarítás fogalma	x
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei	x
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek	x
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései	x
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek	x
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában	x
A textíliák mosása, vasalása	x
A porszívózás szabályai	x
Növénygondozás a csoportszobában	x
A szennyező anyagok kezelése, tárolása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Kézírás	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőképesség	x
Elhivatottság	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Empatikus készség	x

Kompromisszumkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

16. Higiénés ismeretek tantárgy

72 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodában történő tálalás, kiszolgálás higiénés előírásait, az óvodai konyha tisztántartásának eljárásait, az óvoda takarításához szükséges tisztítás-technológiai eljárásokat, eszközöket, fertőtlenítő vegyi anyagokat, a különböző felületek takarításának, fertőtlenítésének folyamatát, valamint legyen képes megteremteni a gyermek biztonságos udvari tevékenységének feltételeit.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy közvetlenül kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a Gondozás és egészségnevelés szakmai modul tartalmaihoz

A 11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében és a 11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modulok szakmai tartalmát egy tantárgy keretében javasolt tanítani.

16.3. Témakörök

16.3.1. Konyhai feladatok

A tálalás, kiszolgálás szabályai

Az óvoda konyhája, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírások, a konyhában tartózkodás rendje

A beszállítás és az ételek átvételének szabályai

A tálalókonyha

Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában

Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása

A hűtés szabályai

A hűtési lánc

A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában

A csoportban történő tálalás szabályai

A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai

Mosogatószeres tárolásának szabályai

Az ételmaradék tárolása

A keresztszennyeződés elkerülése

Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei

A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai

A konyha takarításának szabályai

Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában

16.3.2. Udvari feladatok

Az óvoda udvarának tagolása
Növények az óvoda udvarán
Mérgező növények veszélyei
Hinták, csúszdák, mászóókák, homokozó az óvoda udvarán
Az udvari játékok karbantartásának szabályai
A biztonságos udvari játék megteremtésének feltételei
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán
A gyermekek körében végezhető tevékenységek az óvoda udvarán

16.3.3. *Takarítási feladatok*

Az óvoda rendje, tisztasága
A takarítás fogalma, fajtái
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában
A textíliák mosása, vasalása
A porszívózás szabályai
Növénygondozás a csoportszobában
A szennyező anyagok kezelése, tárolás
A takarítás során használt védőruházat

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

16.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11543-16 azonosító számú

**Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11543-16 azonosító számú Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Higiénés ismeretek
FELADATOK	
Ismeri az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat	x
Átveszi az ételt a szállítótól	x
Ügyel az ételek megfelelő hőmérsékletére	x
Megméri az étel hőmérsékletét, maghőmérőt használ	x
Szükség szerint melegíti az ételt	x
Szabályozza a hűtési láncot	x
Az ételt tálaló kocsira helyezi és szétosztja csoportlétszámnak megfelelően	x
Előkészíti az étkezésekhez szükséges eszközöket	x
Részt vesz a tálalásban, kiszolgálásban	x
Elkészíti a reggelit és az uzsonnát	x
Gyümölcsöt hámoz, szeletel	x
Ismeri a mosogatás szabályait, lépéseit, mosogatógépet használ	x
Ismeri és betartja a mosogatószeres tárolásának szabályait	x
Tárolja, elhelyezi az ételmaradékot	x
Felügyel a keresztszennyeződés elkerülésére	x
Ügyel a hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályaira, ételmintát vesz	x
Takarítja a konyhát	x
Ápolja, locsolja az udvar növényzetét	x
Felássa, locsolja a homokozót	x
Tisztán tartja az óvoda előtti a járdát	x
A szemetet szelektív tárolóba helyezi	x
Ügyel az óvoda rendjére, tisztaságára	x
Betartja a munkavégzésre vonatkozó biztonsági előírásokat	x
Munkavégzés közben megfelelő munka, illetve védőruhát használ	x
Tisztítószereket tárol, használ, adagol	x
Tisztán tartja az óvoda helyiségeit, berendezéseit	x
Fertőtlenítő takarítást végez, fertőtleníti a játékokat, fogmosó-eszközöket, fésűket	x
Portalanít, Felmossa a padlózatot, ablakot tisztít, szőnyeget tisztít	x
Kezeli az elektromos kisgépeket: az automata mosógépet, vasalót, porszívót	x
Mossa, vasalja, varrja a textíliákat, áthúzza az ágyneműt	x
Gondozza a szobanövényeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	

Betartja az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat, a konyhában tartózkodás rendjét	x
A beszállítás és az ételek átvételének szabályai	x
A tálalókonyha	x
Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában	x
Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása	x
A hűtés szabályai	x
A hűtési lánc	x
A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában	x
A csoportban történő tálalás szabályai	x
A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai	x
Mosogatószeres tárolásának szabályai	x
Az ételmaradék tárolása	x
A keresztszennyeződés elkerülése	x
Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei	x
A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai	x
A konyha takarításának szabályai	x
Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában	x
Az óvoda udvarának tagolása, növények az óvoda udvarán	x
Hinták, csúszdák, mászóakák, homokozó az óvoda udvarán	x
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán	x
Az óvoda rendje, tisztasága	x
A takarítás fogalma	x
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei	x
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek	x
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései	x
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek	x
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában	x
A textíliák mosása, vasalása	x
A porszívózás szabályai	x
Növénygondozás a csoportszobában	x
A szennyező anyagok kezelése, tárolása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Kézírás	x
Szakmai nyelvű beszédkésztség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőképesség	x
Elhivatottság	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x

Empatikus készség	x
Kompromisszumkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

17. Higiénés ismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodában történő tálalás, kiszolgálás higiénés előírásait, az óvodai konyha tisztántartásának eljárásait, az óvoda takarításához szükséges tisztítás-technológiai eljárásokat, eszközöket, fertőtlenítő vegyi anyagokat, a különböző felületek takarításának, fertőtlenítésének folyamatát, valamint legyen képes megteremteni a gyermek biztonságos udvari tevékenységének feltételeit.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy közvetlenül kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a Gondozás és egészségnevelés szakmai modul tartalmaihoz.

A 11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében és a 11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modulok szakmai tartalmát egy tantárgy keretében javasolt tanítani.

A tantárgy témaköreinek szakmai tartalma megegyezik a 11544-16 konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modul szakmai tartalmával.

17.3. Témakörök

17.3.1. Konyhai feladatok

17.3.2. Udvari feladatok

17.3.3. Takarítási feladatok

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

17.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11676-16 azonosító számú

**Családpedagógiai alapismeretek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11676-16 azonosító számú Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiéné	Családpedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x		x
Munkáját előítélet- mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi		x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik más szakemberekkel	x	x	x
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket		x	x
Felismeri a család elemi életfeltételek hiányát		x	x
Megérti, újrafogalmazza a problémát			x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi			x
Támogatja a problémamegoldást		x	x
Keresi a kialakult probléma háttereit		x	x
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelési technikákat.		x	x
Konszenzusra, kompromisszumra törekszik			x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberrel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében			x
Felismeri a családi diszfunkciókat	x	x	x
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben	x		x
Elősegíti az intézmény és a család interakciót, kommunikációját			x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A család fogalma	x		
Családtípusok	x		
A család, mint közösség	x		
A család, mint interakció	x		

A család rendszerelméletű modellje	x		
A család fejlődése, életciklusai	x		
A család funkciói		x	
A családi funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok		x	x
Devianciák megjelenése a családban		x	x
Hátrányos helyzet fogalma			x
Veszélyeztetettség fogalma	x		x
Iskolakerülés és családi reakciók	x	x	x
Fiatalkorú bűnöző a családban	x	x	x
A mentálhigiéné, mentális egészség fogalma, összetevői fogalma,		x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás		x	
Az emberi szükségletek rendszere			
Családi mentálhigiéné fogalma		x	
A család és a gondozó-nevelő, nevelő-oktató feladatot végző intézmények integrációjának problémái	x		x
A konfliktus fogalma, típusai		x	
Konfliktuskezelési stratégiák			x
Az előítélet fogalma, típusai, az előítéletes személyiség		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x
Olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg írására	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x
Információforrások kezelése			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Szervezőképesség	x		x
Elhivatottság	x		x
Önállóság		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Konfliktus megoldó készség	x	x	x
Empatikus készség	x	x	x
Kompromisszumképesség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés	x		x
Tervezés		x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x

18. Pedagógiai szociológia tantárgy

134 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek azon társadalmi közösségekről (elsősorban a családról) amelyek körülveszik a gyermeket, tanulót és meghatározzák teljesítményét az intézményben és az intézményen kívül.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Pedagógiai szociológia tantárgy témaköreinek szakmai tartalma a kifejtésre nem került rész tekintetében megegyezik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modulhoz tartozó tantárgyak témaköreinek szakmai tartalmával.

18.3. Témakörök

18.3.1. Családtani alapismeretek

Család és társadalom

A család fogalmának megközelítései

A fejlődési családmodell

A család szerkezete

A család funkciói (biológiai, szocializációs, gazdasági)

A család fejlődési életciklusai

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

A család és az intézmény kapcsolatrendszere

18.3.2. Krízishelyzetek a családban

Családi szerepek és szerepkonfliktusok

Családi konfliktusok típusai, feloldása

A család elégtelen működése

Az elhanyagolás fogalmai, területek, mutatói –teendők az intézmény részéről

A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről

A krízis fogalma, a családon belüli krízishelyzetek formái

Az iskolakerülés és a családi reakciók

Fiatalkorú bűnöző a családban, büntethetőség jogi kérdései

A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre

Devianciák megjelenése a családban

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

18.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Mentálhigiéné tantárgy

77 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

19.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munka elméleti alapjainak megismerése.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti tartalmakhoz.

A tantárgy szakmai tartalma kapcsolódik a Pedagógiai szociológia tantárgy szakmai tartalmához.

19.3. Témakörök

19.3.1. *Mentálhigiénés alapismeretek*

A mentálhigiéné fogalma

Az emberi szükségletek rendszere

A mentális egészség fogalma, tényezői

A lelki egészségvédelem feladatkörei

A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában

A mentálhigiénés szemléletű nevelők

A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában

19.3.2. *Családi mentálhigiéné*

A család, mint a mentálhigiéné tárgya

A család lelki egészségének tényezői

A család elégtelen, hibás működése

A túlkötés problémái

Az elhanyagolás

A konfliktus fogalma, típusai

Konfliktuskezelés stratégiák

Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus)

működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel

A mentálhigiéné illetékességi határai

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

19.5. tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Családpedagógiai gyakorlat tantárgy

36 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek azon társadalmi közösségekről (elsősorban a családról) amelyek körülveszik a gyermeket, tanulót; megfigyeljék a köznevelési intézményekben zajló prevenció, családsegítő munkát, ennek eljárásait, szabályait.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy szakmai tartalma kapcsolódik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, a 11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal modulhoz tartozó tantárgyak, valamint a Pedagógiai szociológia és a Mentálhigiéné tantárgyak témakörének szakmai tartalmához.

20.3. Témakörök

20.3.1. *Prevenció munka a köznevelési intézményekben*

A prevenció formái a nevelési intézményekben

Az óvoda, iskola gyermekvédelmi feladatai

Az óvoda, iskola mint jelzőrendszer

A beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában

Konfliktuskezelés stratégiák alkalmazásának megfigyelése

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus)

működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együtműködés a családdal, szakemberekkel

Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

lehetőség szerint óvoda, iskola

20.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11677-16 azonosító számú

**Kapcsolattartás formái a családokkal
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11677-16 azonosító számú Kapcsolattartás formái a családokkal megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A kapcsolattartás elmélete	A kapcsolattartás gyakorlata
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékrendjét, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet- mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik más szakemberekkel		x
A szakemberrel együttműködve előkészíti a családlátogatást		x
Felveszi a kapcsolatot a családdal		
Időpontot egyeztet		x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét		x
Szükség esetén a szakemberrel együttműködve a család számára segítséget ajánl	x	x
Folyamatos kapcsolatot tart fent a családdal		x
Előkészíti a szülői értekezletet	x	x
Előkészíti a fogadó órát	x	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x	x
Munkadélutánokat szervez	x	x
Intézményi programokat, ünnepélyeket szervez	x	x
Meghívót készít	x	x
Aktualizálja a hirdetőtáblát, telefonál, e-mailt ír	x	x
Bevonja a családot az intézményi programokba, ünnepélyekbe		x
A gyermek érdekében a külön élő szülőket békés kapcsolattartásra ösztönzi		x
Családi, iskolai élet rendezvényein a gyermek, tanuló aktív részvételét támogatja		x
Felhívja a gyermekek figyelmét a szabadidő hasznos eltöltésére		x
Részt vesz a szülővel történő segítő beszélgetésen		x
Kulturáltan öltözködik, illendően viselkedik	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége	x	x
A családdal történő kapcsolattartás formái		

A családlátogatás	x	x
A családlátogatás előkészítésének lépései	x	x
Kapcsolattartás formái, szabályai	x	x
Kommunikáció a szülővel	x	x
A családlátogatás megfigyelési szempontjai	x	x
A megjelenés, öltözet, viselkedés illemtana	x	x
Szülői értekezlet jelentősége, szerepe	x	x
Fogadó órák jelentősége, szerepe	x	x
Nyílt napok jelentősége, szerepe	x	x
Munkadélutánok jelentősége, szerepe	x	x
Intézményi programok, ünnepélyek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
Információk kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőképesség	x	x
Megbízhatóság	x	x
Pontosság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Tolerancia	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Tervezés	x	x
Problémaelemzés, problémafeltárás	x	x

21. A kapcsolattartás elmélete tantárgy

31 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

21.1. A tantárgy tanításának célja

A kapcsolattartás elmélete tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, ismerjék meg a családdal történő kapcsolattartás formáit, tájékozódjanak a kapcsolatfelvétel módjairól, ezáltal szélesítsék szakmai tudásukat. Célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a pedagógiai gyakorlatba, az óvodák és iskolák szakmai munkájába. Legyen alkalmunk megfigyelni a pedagógus és a család kapcsolattartásának folyamatát, tájékozódni a kapcsolatfelvétel módjairól, és formáiról, valamint megfigyelőként részt venni a különböző rendezvényeken.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyhoz.

A kapcsolattartás elmélete tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma a kifejtésre nem került rész tekintetében megegyezik a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra modulhoz tartozó tantárgyak témakörének szakmai tartalmával

21.3. Témakörök

21.3.1. *Kapcsolatteremtés a családdal*

A kapcsolattartás jelentősége

A kapcsolattartás formái

A családlátogatás, előkészítése

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései

A családlátogatás megfigyelési szempontjai

A családlátogatás jegyzőkönyve

A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

21.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

22. A kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

31 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

22.1. A tantárgy tanításának célja

A kapcsolattartás gyakorlata tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a pedagógiai gyakorlatba, az óvodák és iskolák szakmai munkájába. Legyen alkalmunk megfigyelni a pedagógus és a család kapcsolattartásának folyamatát, tájékozódni a kapcsolatfelvétel módjairól, és formáiról, valamint megfigyelőként részt venni a különböző rendezvényeken.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyhoz.

A kapcsolattartás elmélete tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma a kifejtésre nem került rész tekintetében megegyezik a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra modulhoz tartozó tantárgyak témakörének szakmai tartalmával.

22.3. Témakörök

22.3.1. *A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése*

A megfigyelés módszerének alkalmazása, etikai szabályainak betartása
Pedagógusok összehangolt munkájának megfigyelése
Az intézmény napirendjének megismerése
A családdal történő kapcsolattartás módjainak megfigyelése a gyakorlatban
A szülővel történő kulturált kommunikáció megfigyelése a gyakorlatban
A családlátogatás előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, segítségnyújtás a dokumentáció előkészítésében
A családlátogatások jegyzőkönyvének elemzése, értelmezése
A szülői értekezletek, előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban
A fogadó óra előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban
A nyílt napok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon
Munkadélutánok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban
Az intézményen belüli programok, ünnepélyek előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon.
Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem, óvoda, iskola

22.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképeség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

23. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

16 óra/16 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

23.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

23.3. Témakörök

23.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

A témakör részletes kifejtése A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló hatályos törvény fogalom-meghatározásai.

23.3.2. Munkahelyek kialakítása

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegedés érdekében

Tűzmelegedés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

23.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

23.3.4. Munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

23.3.5. Munkakörnyezeti hatások

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

23.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tisztelőben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

23.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképeség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

24. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

16 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul szakmai tartalma megegyezik a főszakképesítés 11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság modul szakmai tartalmával.

24.3. Témakörök

24.3.1. *Munkavédelmi alapismeretek*

A témakör részletes kifejtése A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló hatályos törvény fogalom-meghatározásai.

24.3.2. *Munkahelyek kialakítása*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfeleltetése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tüzmelegítés érdekében

Tüzmelegítés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

24.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

24.3.4. Munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

24.3.5. Munkakörnyezeti hatások

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

24.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

24.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

10. évfolyamot követően 140 óra

11. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az összefüggő gyakorlat lebonyolítására a nyári szünetben kerül sor, ezért alkalmazkodni kell a gyakorlati helyszínen folyó munka tartalmához, a tanév rendjéhez így az összefüggő nyári gyakorlat teljesíthető: óvodában, vagy óvodáskorú gyermekeket ellátó intézményben, pl. gyermekotthonban.

A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben (óvodában) hospitálnak, illetve az óvodáskorú gyermekek körében gyakorlati tevékenységet folytatnak, bekapcsolódnak az intézmény napi munkájába.

A gyakorlat során a tanulók megismerkednek az intézmény működésével, az intézményben dolgozó szakemberek munkájával, az adott csoport összetételével, napirendjével.

A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, az adott intézményben tapasztalt szakmai munkáról. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

A 11. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az összefüggő gyakorlat lebonyolítására a nyári szünetben kerül sor, ezért alkalmazkodni kell a gyakorlati helyszínen folyó munka tartalmához, a tanév rendjéhez. Az összefüggő nyári gyakorlat sajátos körülmények között is teljesíthető, pl: nyári tábor, erdei iskola, sporttáborok, és egyéb óvodai, iskolai programok lebonyolítása keretében.

A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben (óvodában, iskolában) hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak, bekapcsolódnak az intézmény napi munkájába.

A gyakorlat során a tanulók megismerkednek az intézmény működésével, a működést szabályozó dokumentumokkal, az intézményben dolgozó szakemberek munkájával, az adott csoport összetételével, napirendjével.

A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1/13. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Megvalósítható, bármely fogyatékos személyt ellátó, oktató-nevelő, fejlesztő intézményben, integrációban vagy szegregációban. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti felkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a sérült személyek körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. Bekapcsolódnak a sérült személyek önkiszolgálási és gondozási tevékenységeibe.

A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

Megfigyelik és bekapcsolódnak a sérült személyt ellátó, oktató-nevelő, fejlesztő intézmény napirendjébe, a szervezési feladatokba, a programok előkészületeibe, lebonyolításába. Megismerkednek sérülés-specifikus eszközökkel, módszerekkel, eljárásokkal.

Az értékelés módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti értékelés.